

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 6 juni 1940 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården, m. m.

Genom en den 24 maj 1940 dagtecknad proposition, nr 290, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g

angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården.

Härigenom förordnas, att 10 § lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

10 §.

Fattigvårdsstyrelsen har — — — och verkställighet.

I sådant hänseende åligger fattigvårdsstyrelsen särskilt:

att bestämma, i vilka fall och under vilka former fattigvård skall meddelas;

att förvalta alla till fattigvården anslagna eller eljest hörande medel, fastigheter och annan egendom;

att varje år avlämna utgifts- och inkomstförslag för fattigvården under det nästföljande året, föra fullständiga räkenskaper över de medel, styrelsen har om händer, samt lämna redovisning för sin förvaltning, allt i överensstämmelse med kommunallagarna;

att avgiva statistisk redogörelse angående fattigvården jämlikt de föreskrifter, som Konungen låter utfärda;

att i ärenden, som röra fattigvården, själv eller genom ombud företräda fattigvårdssamhället och bevaka dess rätt; samt

att hos fattigvårdssamhället göra framställningar rörande de på samhällets beslut ankommande åtgärder, som fattigvårdsstyrelsen finner böra vidtagas för fattigvårdens ändamålsenliga ordnande och handhavande.

Hurusom den — — — i kommunallagarna.

Angående skyldighet — — — av alkoholister.

¹ Senaste lydelse se 1931: 178.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

---

2) L a g

angående tillägg till lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister.

Härigenom förordnas, att i lagen den 20 mars 1936 om socialregister skall, närmast efter 7 §, införas en ny paragraf, betecknad såsom 7 a §, av följande lydelse:

7 a §.

Det registerförande organet åligger att avgiva statistiska uppgifter ur registret jämlikt de föreskrifter, som Konungen låter utfärda.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för lagförslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Enligt 10 § *lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården* åligger det fattigvårdsstyrelse, bland annat, att föra förteckning över dem, som åtnjuta fattigvård, och avgiva statistisk redogörelse angående fattigvården jämlikt de föreskrifter, som Konungen låter utfärda. Nu gällande föreskrifter återfinnas i Kungl. Maj:ts skrivelser till statistiska centralbyrån den 7 april 1922 och den 7 december 1923, genom vilka Kungl. Maj:t bland annat fastställt formulär till dylik förteckning, avsedd att tillika göra tjänst som primärmaterial för fattigvårdsstatistiken. Enligt nämnda skrivelser samt Kungl. Maj:ts brev den 23 december 1937 äro fattigvårdsstyrelserna skyldiga att årligen före mars månads utgång genom fattigvårdskonsulenterna insända avskrifter av förteckningen till socialstyrelsen, till vilken uppdraget att utarbeta statistiska redogörelser för fattigvård genom omförmälda brev överflyttades.

Jämlikt *lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister* skall i varje kommun av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register — socialregister — över hjälpverksamheten inom kommunen. I socialregistret skola antecknas: 1) de personer, som erhålla understöd eller annan hjälp genom kommunens organ; 2) inom kommunen boende personer, vilka uppbära tilläggs pension enligt lagen om folk-

pensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, för förebyggande eller hävande av arbetsoförmåga; samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan form än sålunda sagts, i den mån det registerförande organet erhåller kännedom därom och finner anteckning om förhållandet böra inflyta i registret. I registret intagna uppgifter skola vara ordnade och för varje person sammanförda på sådant sätt, att de äro lätta att finna och överblicka.

Den föreliggande propositionen grundar sig på två framställningar av socialstyrelsen till Kungl. Maj:t med förslag angående omläggning av fattigvårdsstatistiken, den första framställningen, i skrivelse den 12 februari 1940, avseende en mera omfattande omläggning därav, den andra, i skrivelse den 11 maj 1940, syftande till en mera begränsad omläggning.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, har till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet anfört:

Då såsom socialstyrelsen framhållit fattigvårdsstatistiken i nuvarande skick är av ganska ringa värde för belysning av socialvårdens utveckling och resultat, synes det vara angeläget att få en omläggning av densamma till stånd. I nuvarande krissituation läser det emellertid icke böra ifrågakomma att genomföra sådana förändringar, att kommunernas organ åsamkas större arbetsbelastning och högre kostnader än vad för närvarande är fallet. Å andra sidan tala starka skäl mot att, om ock blott för ett år, helt nedlägga fattigvårdsstatistiken. En lämplig medelväg, som dock medför en i flera avseenden förbättrad statistik, synes mig det förslag till provisorisk lösning av frågan vara, vilket framlagts av socialstyrelsen i skrivelsen den 11 innevarande maj. Jag finner mig kunna i princip godtaga detsamma.

De nya föreskrifterna i ämnet skola enligt förslaget bliva tillämpliga redan beträffande statistiken för år 1939, vilken enligt vad jag erfarit avses skola avlämnas i juli månad 1940.

På sätt socialstyrelsen anfört erfordras för genomförandet av den av styrelsen ifrågasatta omläggningen av statistiken vissa ändringar i fattigvårdslagen och lagen om socialregister. I förevarande sammanhang behandlas närmare allenast de framlagda lagändringsförslagen.

I 10 § fattigvårdslagen torde — då fattigvårdsstatistiken hädanefter avses skola grundas på uppgifter ur socialregistret — böra vidtagas den förändringen, att åliggandet för fattigvårdsstyrelse att föra särskild förteckning över dem, som åtnjuta fattigvård, borttages. Däremot torde föreskriften att fattigvårdsstyrelsen skall avlämna statistisk redogörelse angående fattigvården böra kvarstå, enär styrelsen fortfarande skall vara skyldig att lämna vissa uppgifter angående fattigvårdssamhällets anstalter m. m. Lagen om socialregister synes böra förses med tillägg av innehåll, att det skall åligga det kommunala organ, som för socialregistret, att avlämna statistiska uppgifter ur registret jämlikt de föreskrifter, som Konungen låter utfärda.

Vid granskning av de föreliggande lagförslagen har utskottet icke funnit anledning till erinran mot desamma. Utskottet får därför hemställa,

Utskottet.

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 6 juni 1940.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Tamm, Löfvander, Olof Carlsson, Wistrand, Sten, Näslund* och *Nils Elovsson*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, herrar *Hage, Olovson* i Västerås, *Skoglund, Hallagård, Sandström**, *Hansson* i Örebro och *Holm*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.